Національний університет водного господарства та природокористування

Міністерство освіти і науки, молоді та спорту України

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ВОДНОГО ГОСПОДАРСТВА ТА ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ

Кафедра економічної теорії

078-237

КОНТРОЛЬНА ТЕСТОВА ПРОГРАМА

з навчальної дисципліни

„НАЦІОНАЛЬНА ЕКОНОМІКА”

для студентів напрямів підготовки
6.030504 „Економіка підприємства“,
6.030505 „Управління персоналом і економіка праці“,
6.030508 „Фінанси і кредит“,
6.030509 „Облік і аудит“
денної та заочної форм навчання

Затверджено Науково-методичною
радою НУВГП
„____”_____ 2012 р.,
протокол № _____

Рівне - 2012

Національний університет
водного господарства
та природокористування

Контрольна тестова програма з навчальної дисципліни «Національна економіка» для студентів напрямів підготовки 6.030504 (економіка підприємства), 6.030505 (управління персоналом і економіка праці), 6.030508 (фінанси і кредит), 6.030509 (облік і аудит) денної та заочної форми навчання / Д.В. Нікитенко. – Рівне: НУВГП, 2012. – 52 с.

Упорядник:

Дмитро Валерійович Нікитенко,
канд. екон. наук, доцент

Відповідальний за випуск:

Гронтковська Г.Е., канд. екон. наук, доцент
завідувач кафедри економічної теорії

Національний університет
водного господарства
та природокористування

© Нікитенко Д.В., 2012
© НУВГП, 2012

Національний університет

ТЕСТИ ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ

Визначте єдино правильну відповідь.

Змістовий модуль 1.
Теоретичні основи розвитку національної економіки

1. Теоретики меркантилізму обґрунтовували необхідність:
а) невтручання державної влади в розвиток економіки;
б) активного втручання держави в економіку;
в) антикризового регулювання економіки;
г) помірного втручання держави в економіку.

2. Ідея економічної свободи, за наявності якої діяльність індивіда «невидимою рукою» ринку скеровується до досягнення суспільних цілей, а економіка не потребує державного втручання, належала представникам:
а) меркантилізму; б) фізіократії;
в) класичної школи; г) історичної школи.

Національний університет водного господарства та природокористування

3. «Для того, щоб підняти державу з найнижчої сходинки варварства до найвищого ступеня добробуту потрібні лише мир, необтяжливі податки та терпимість в управлінні, решту зробить природний плин подій», – вважав:
а) А. Сміт; б) Д. Рікардо; в) Ф. Ліст; г) Дж. М. Кейнс.

4. Теоретики історичної школи:
а) розвинули політичну економію як «науку про закони економічного розвитку націй»;
б) заперечували об'єктивність економічних законів та універсальність теоретичних принципів;
в) надавали важливого значення державі як гаранту забезпечення соціальної рівноваги та економічного розвитку;
г) всі відповіді правильні.

5. Представники історичної школи:
а) заперечували існування загальних економічних закономірностей і загальних правил для економічної політики;
б) вважали, що економічні теорії повинні ґрунтуватися на історичному матеріалі;
в) заклали основи «національної політичної економії» та історичного методу економічного аналізу;
г) всі відповіді правильні.

6. Ідея справедливого суспільного устрою, побудованого на колективістських засадах, з перспективою відмирання держави як інституту належала представникам:

а) меркантилізму; б) класичної школи;
в) утопічного соцалізму; г) неолібералізму.

7. Переваги державної централізації засобів виробництва в національних масштабах та нетоварного планового господарства були обґрунтовані представниками:

а) меркантилізму; б) марксизму;
в) кейнсіанства; г) неолібералізму.

8. Згідно з неокласичною теорією:

а) ринкова економіка не є саморегульованою, забезпечення загальної економічної рівноваги потребує активного державного регулювання;
б) саморегульована ринкова економіка здатна забезпечити повне і ефективне використання ресурсів і не потребує активного державного втручання;
в) держава не повинна втручатися у підприємницьку діяльність, але має контролювати розподіл національного доходу;
г) ринки не є конкурентними, ціни і заробітна плата є негнучкими, забезпечення повної зайнятості без державного втручання неможливе.

9. Сутність «кейнсіанської революції» в економічній теорії полягала у науковому обґрунтуванні:

а) втрати ринковою економікою механізму саморегулювання;
б) неспроможності ринкової економіки забезпечити повну зайнятість;
в) необхідності активного державного втручання в економіку;
г) всі відповіді правильні.

10. Теоретики сучасного монетаризму доводять, що:

а) економічна політика держави є основним джерелом макроекономічної нестабільності;
б) активне державне втручання в економіку гарантує макроекономічну стабільність;
в) стабілізаційна політика держави неефективна, оскільки нейтралізується поведінкою економічних суб'єктів;
г) всі відповіді правильні.

11. Прихильниками непрямих засобів впливу держави на економіку були представники:

а) монетаризму; б) кейнсіанства;
в) теорії суспільного вибору; г) теорії раціональних очікувань.

12. Представники теорії «раціональних очікувань» доводять, що:

а) макроекономічна стабільність забезпечується виключно за рахунок активного державного регулювання економіки;

б) макроекономічна стабільність може бути забезпечена застосуванням непрямих засобів державного регулювання економіки;

в) будь-які заходи урядової політики неефективні, оскільки нейтралізуються раціональною поведінкою економічних суб'єктів;

г) для забезпечення макроекономічної стабільності достатньо підтримувати обсяги грошового пропонування, відповідні темпам приросту ВВП.

13. Ідея поєднання переваг сильної держави з перевагами саморегульованого ринкового механізму належала представникам:

а) монетаризму; б) кейнсіанства;

в) німецького неолібералізму; г) інституціоналізму.

14. Сучасні реальні економічні системи, згідно з висновками В. Ойкена, поєднують риси «ідеальних» економічних систем, до яких він відніс:

а) традиційне та вільне ринкове господарство;

б) господарство Робінзона та вільне ринкове господарство;

в) центрально-кероване та вільне ринкове господарство;

г) центрально-кероване та змішане господарство.

15. Неоліберальну політику, яка забезпечила відродження економіки Німеччини після II світової війни, часто називають «Добробут для всіх» згідно з назвою праці видатного економіста і реформатора:

а) В. Ойкена; б) Л. Ерхарда; в) А. Мюллера-Армака; г) Г. Коля.

16. Повоєнна політика індикативного планування та модернізації національної економіки Франції, реалізована урядом Ш. де Голля, відома як:

а) „державний інтервенціонізм"; б) „державний неолібералізм";

в) „державний дирижизм"; г) „державний модернізм".

17. Концепції німецького неолібералізму обґрунтовували необхідність:

а) створення державою рамкових умов для ефективного функціонування ринкового механізму;

б) поширення державної власності та державних господарських структур;

в) централізованого розподілу ресурсів та національного продукту;

г) директивного планування економічного розвитку.

18. Термін «соціальне ринкове господарство» був введений у науковий оборот:

а) Л. Ерхардом; б) Я. Тінбергеном;

в) Р. Фрішем; г) А. Мюллером-Армаком.

Національний університет водного господарства та природокористування

19. Концепція «соціального ринкового господарства» ґрунтувалася на ідеях поєднання:

а) природного економічного порядку з державним регулювання економіки;
б) ринкових механізмів стимулювання економічної діяльності з державними механізмами соціального вирівнювання;
в) політики лібералізму з політикою державного інтервенціонізму;
г) всі відповіді правильні.

20. Проблеми економічного розвитку національних господарств, пов'язані з впливом політичних, правових, соціальних, психологічних та інших неекономічних чинників досліджували представники:

а) монетаризму; б) кейнсіанства;
в) німецького неолібералізму; г) інституціоналізму.

21. Автором базової теорії економічної політики, яка формалізувала взаємозв'язок між числом цілей макроекономічної політики і числом інструментів їх досягнення, був:

а) Л. Ерхард; б) Я. Тінберген; в) Р. Фріш; г) А. Мюллер-Армак.

22. Цілісна теоретична концепція національної економіки вперше була створена:

а) А.Смітом; б) К. Марксом; в) Ф. Ліст ом; г) Л. Ерхардом.

Національний університет водного господарства та природокористування

23. Історично формування національних економік було пов'язане з:

а) витісненням натуральної форми виробництва товарною та науково-технічним прогресом;
б) утворенням централізованих держав та витісненням натуральної форми виробництва товарною;
в) підвищенням національної самосвідомості та утворенням централізованих держав;
г) розвитком продуктивних сил суспільства та виникненням міжнародного поділу праці.

24. Основним інтеграційним чинником національного державотворення є:

а) геополітичний; б) етнічний;
в) природо-кліматичний; г) соціокультурний.

25. До країн, які сформувались на основі етнічного чинника, слід віднести:

а) Ізраїль; б) Польщу; в) Бельгію; г) Швейцарію.

26. Країною, яка сформувалась внаслідок геополітичного компромісу, є:

а) Індія; б) Франція; в) Мексика; г) Ізраїль.

27. Визначте країну, яка сформувалась на основі географічної ізольованості:
а) Нова Зеландія; б) Франція; в) Бельгія; г) Фінляндія.

28. Стійка історично сформована спільність людей, що визначається спільністю території, мови, культури, економічних, соціально-політичних і духовних інтересів, називається:
а) етносом; б) нацією; в) народом; г) державою.

29. До системоутворюючих ознак нації не відноситься:
а) державний суверенітет;
б) примусове розселення та концентрація на певній території;
в) спільність економічного життя;
г) національна свідомість та ідеологія.

30. Україна належить до:
а) держав з єдиною нацією-групою;
б) держав з однією нацією-групою;
в) мультинаціональних держав;
г) держав без переважаючої нації.

31. До внутрішніх чинників формування державних утворень не відноситься:
а) етнічна самобутність;
б) неповторна мова, культура, ментальність;
в) географічна ізольованість;
г) генетично-культурно-історичний код.

32. До зовнішніх чинників формування державних утворень не відноситься:
а) географічна ізольованість;
б) геополітичний компроміс;
в) послаблення домінуючої ролі країни-метрополії;
г) прагнення нації до самореалізації та самоствердження.

33. Національна економіка у широкому розумінні – це:
а) складна багаторівнева економічна система з притаманними конкретній країні особливостями продуктивних сил, економічних відносин, інституцій та механізмів регулювання господарської діяльності;
б) система продуктивних сил та виробничих відносин певної країни;
в) система взаємопов'язаних сфер, секторів, галузей та видів господарської діяльності країни;
г) економіка певної етнічної спільноти.

34. Національна економіка у вузькому розумінні – це:

а) складна багаторівнева економічна система з притаманними конкретній країні особливостями продуктивних сил, економічних відносин, інституцій та механізмів регулювання господарської діяльності;

б) система продуктивних сил та виробничих відносин певної країни;

в) система взаємопов'язаних сфер, секторів, галузей та видів господарської діяльності країни;

г) економіка певної етнічної спільноти.

35. Предметом «Національної економіки» є вивчення:

а) продуктивних сил суспільства у їх взаємозв'язку з виробничими відносинами;

б) процесів національного економічного відтворення, їх закономірностей, умов, факторів та результатів;

в) управлінських відносин з приводу забезпечення стійкого і збалансованого розвитку національної економічної системи;

г) стратегій та інструментів державного регулювання економіки.

36. Об'єктом вивчення «Національної економіки» є:

а) національний ринок; б) продуктивні сили суспільства;

в) економічна політика держави; г) національна економічна система.

37. Основними суб'єктами національної економіки є інституційні сектори, до яких належать:

а) домогосподарства, підприємницькі структури, держава, закордон;

б) корпорації, некомерційні організації, органи державного управління;

в) домогосподарства, нефінансові корпорації, фінансові корпорації, загальне державне управління; некомерційні організації;

г) ринки товарів і послуг, ринки ресурсів, фінансові ринки.

38. Діяльність інституціональних одиниць, що не враховується в офіційній статистиці, відносять до сектора:

а) закордон; б) державного управління;

в) домашніх господарств; г) тіньової економіки.

39. До сектору «фінансові корпорації» не відноситься:

а) Національний банк України; б) страхова корпорація;

в) Пенсійний фонд України; г) валютна біржа.

40. Сукупність інституціональних одиниць, які надають неринкові послуги індивідуального та колективного споживання, а також перерозподіляють національний дохід і багатство, належить до сектору:

а) державного управління; б) фінансових корпорацій;

в) нефінансових корпорацій;

г) некомерційних організацій, які обслуговують домашні господарства.

41. Брокерські, маклерські, дилерські фірми належать до сектору:
а) фінансових корпорацій; б) тіньової економіки;
в) державного управління; г) нефінансових корпорацій.

42. Всі резидентні інституціональні одиниці, головною функцією яких є виробництво товарів і нефінансових послуг для реалізації за цінами, які відшкодовують витрати виробництва, належать до сектору:
а) некомерційних організацій, які обслуговують домашні господарства;
б) нефінансових корпорацій;
в) домашніх господарств;
г) державного управління.

43. Політичні партії, громадські та релігійні об'єднання, професійні спілки належать до сектору:
а) фінансових корпорацій;
б) нефінансових корпорацій;
в) державного управління;
г) некомерційних організацій, які обслуговують домашні господарства;

44. До сектору загального державного управління відносяться лише:
а) державні підприємства, які забезпечують виробництво суспільних благ;
б) установи, основною функцією яких є фінансове посередництво, що здійснюється на комерційній основі;
в) бюджетні установи, головною функцією яких є перерозподіл доходів та надання неринкових послуг суспільству в цілому та окремим його членам;
г) організації, головною функцією яких є надання неринкових послуг їх членам.

45. Використання методу наукової абстракції при вивченні національної економіки дозволяє:
а) забезпечити відповідність моделі економіки реальному об'єкту дослідження;
б) підвищити достовірність економічних прогнозів;
в) відхилити другорядні, несуттєві елементи економічних процесів і зосередитись на їх суттєвих властивостях та взаємозв'язках;
г) врахувати всі екзогенні чинники впливу на функціонування національної економічної системи.

46. Економіко-математичне моделювання як один зі спеціальних методів дослідження національної економіки застосовується з метою:
а) створення ідеального зразка функціонування економіки;
б) отримання точного відображення процесів, що протікають в економіці;
в) встановлення базових взаємозв'язків у національній економічній системі;
г) визначення впливу ендогенних змінних на екзогенні.

47. Трактування інститутів як зразків і норм поведінки, а також стереотипів мислення, які впливають на вибір стратегії господарюючого суб'єкта, належить представникам:

а) соціально-психологічного напряму інституціоналізму;
б) неоінституціоналізму;
в) кон'юнктурно-статистичного напряму інституціоналізму;
г) соціально-правової течії інституціоналізму.

48. До інститутів не відносять:

а) соціально визнані нормативно-ціннісні системи;
б) еталони соціальної поведінки та форми організації соціальних зв'язків;
в) вищі навчальні заклади III та IV рівнів акредитації;
г) функціональні органи управління і регулювання, що забезпечують визначення соціальних норм і контроль за їх дотриманням.

49. Засновник теорії інституційних змін лауреат Нобелівської премії з економіки Д. Норт визначав інститути як:

а) правила гри в суспільстві;
б) створені людьми обмеження, які скеровують людську взаємодію;
в) механізми, які забезпечують виконання правил, норм поведінки;
г) всі відповіді правильні.

50. Згідно з висновками Д. Норта, головна роль інститутів у суспільстві полягає у:

а) встановленні міри відповідальності та покарання за порушення правил;
б) зменшенні невизначеності шляхом встановлення постійної структури людської взаємодії;
в) забезпеченні реалізації економічних інтересів суб'єктів економіки;
г) забезпеченні свободи дій суб'єктів в межах встановлених правил.

51. Існуючі в реальному житті відносини і норми поведінки, що набули статусу легітимних і стали обов'язковими правилами для частини суб'єктів господарювання, відносяться до:

а) законних інститутів; б) примусів до виконання з боку держави;
в) формальних інститутів; г) неформальних інститутів.

52. Під неформальними інститутами розуміють:

а) реально існуючі, але не узаконені в правовій практиці;
б) ті, що набули статусу легітимних і стали обов'язковими правилами для частини суб'єктів господарювання;
в) ті, що утворюють певне економічне і соціальне середовище для діяльності;
г) нормативно-ціннісні системи (установки, норми та правила).

53. Визначте неправильне твердження. Неформальні інститути:
а) регулюють суспільні взаємодії, не охоплені формальними інститутами;
б) переважають в умовах розвинутого інституціонального середовища;
в) регулюють суспільні взаємодії щодо яких формальні норми з певних причин не діють;
г) є своєрідним продовженням, розвитком та модифікацією формальних інститутів.

54. Розпочинаючи власну справу, ви стикаєтесь з формальними і неформальними інститутами. До перешкод, створюваних формальними інститутами, слід віднести лише:
а) бюрократизм і корупцію з боку державних органів влади;
б) діяльність держави, яка через систему податків і штрафних санкцій може суттєво вплинути на результати діяльності вашої фірми;
в) тиск на фірму з боку кримінальних структур;
г) недобросовісну конкуренцію з боку виробників подібної продукції.

55. До функцій інститутів не можна віднести:
а) захист прав власності ефективною судовою владою;
б) збільшення витрат економічних суб'єктів внаслідок недостатньої поінформованості;
в) зменшення невизначеності та конкретизацію «правил гри» контрагентів за рахунок укладання контракту;
г) зменшення альтернативних витрат часу господарюючих суб'єктів завдяки ефективному функціонуванню банківської системи.

56. Право власності є елементом:
а) політичних інститутів; б) економічних інститутів;
в) соціальних інститутів; г) правових інститутів.

57. Політичні інститути належать до:
а) неформальних інститутів; б) правових інститутів;
в) формальних інститутів; г) соціальних інститутів.

58. Політичні інститути визначають:
а) право на використання та отримання доходу від володіння майном чи ресурсами;
б) розвиток і переміщення соціальних спільнот і груп людей, надають стійкість і певність суспільним зв'язкам;
в) можливі форми організації економічної діяльності;
г) ієрархічну структуру суспільства, способи ухвалення рішень, контроль.

59. Економічні інститути визначають:

а) ієрархічну структуру суспільства, способи ухвалення рішень, контроль;

б) право на використання та отримання доходу від володіння майном чи ресурсами;

в) розвиток та переміщення соціальних спільнот і груп людей, надають стійкість і певність суспільним зв'язкам;

г) можливі форми організації економічної діяльності.

60. Чіткий упорядкований набір інститутів, який визначає обмеження для економічних суб'єктів в границях певної системи координації господарської діяльності – це:

а) нормативно-правове середовище;

б) сприятливе підприємницьке середовище;

в) інституціональне середовище;

г) основна стратегічна мета будь-якого суспільства.

61. Якість інституціонального середовища проявляється через:

а) мінімізацію витрат виробництва;

б) максимізацію валового внутрішнього продукту на одну особу;

в) максимізацію середньорічних витрат домогосподарств;

г) мінімізацію трансакційних витрат.

62. Визначний внесок у вивчення проблеми трансакційних витрат і визначення прав власності зробив засновник неоінституціоналізму, лауреат Нобелівської премії з економіки:

а) Р. Коуз; б) П. Друкер; в) В. Ростоу; г) Р. Арон.

63. Трансакційні витрати – це витрати:

а) підприємств з метою викупу власних акцій;

б) підприємств на придбання акцій транснаціональних корпорацій;

в) суб'єктів економіки на придбання будь-яких фінансових активів;

г) суб'єктів економіки, пов'язані з недосконалістю ринків.

64. Прикладом трансакційних витрат можуть слугувати:

а) витрати підприємства на послуги юриста для захисту своїх прав власності в суді;

б) витрати підприємства на оплату праці працівників;

в) витрати суб'єктів економіки на придбання фінансових активів;

г) витрати домогосподарств на придбання акцій підприємств.

65. Визначте неправильне твердження. Базисні інститути:

а) в різних національних економіках є різними;

б) визначають домінуючий тип економічної системи;

в) включають економічні, політичні та соціальні інститути;

г) визначають ключові правила здійснення господарської діяльності.

Національний університет

66. Між інститутами та владою існує наступний зв'язок:

а) інститути та влада є взаємозалежними та взаємообумовленими;

б) інститути залежать від влади, яка панує в національній економіці, є похідними від влади;

в) влада є похідною від сформованих інститутів;

г) влада та інститути функціонують незалежно один від одного.

67. Під базисними економічними інститутами розуміють:

а) декларування на законодавчому рівні певних правил та норм поведінки економічних суб'єктів;

б) закріплення і суспільне визнання "неписаних" правил та норм індивідуальної і суспільної поведінки;

в) конституційні правила, що структурують відносини економічних суб'єктів у суспільстві;

г) особливі сфери економічних та соціальних відносин, обмежені певними рамками, правилами та нормами.

68. «Захист власності» за Дж. Хіксом означає:

а) необхідність чіткого визначення прав власності;

б) необхідність захисту приватної власності від націоналізації;

в) необхідність захисту власності від посягань сторонніх осіб;

г) необхідність захисту від рейдерства.

69. Система взаємодії в межах права вільних і рівноправних громадян, їх об'єднань, що добровільно сформувалися та перебувають у відносинах конкуренції і солідарності, поза безпосереднім втручанням держави, покликаної створювати умови для їх вільного розвитку, є проявом:

а) демократії; б) економічної свободи;

в) правового нігілізму; г) громадянського суспільства.

70. Форма державно-політичного устрою суспільства, яка ґрунтується на визнанні народу джерелом і носієм влади, на прагненні забезпечити справедливість, рівність, добробут – це:

а) охлократія; б) демократія; в) монархія; г) олігархія.

71. Суспільство, яке прагне реалізації прав без виконання обов'язків, тяжіє до:

а) монархії; б) охлократії; в) олігархії; г) анархії.

72. Зловживання владними повноваженнями, отримання державними чиновниками ренти від використання адміністративного ресурсу, бездіяльність, формальне виконання наказів або імітація їх виконання є проявами:

а) правового нігілізму; б) волюнтаризму;

в) анархії; г) бюрократизму.

73. До елементів економічної свободи не відноситься:
а) економічна самостійність; б) економічна відповідальність;
в) економічна рівноправність; г) економічна анархія.

74. Ситуація, яка характеризується відсутністю в інституційному середовищі формальних інститутів, здатних забезпечити здійснення господарської діяльності з найменшими трансакційними витратами, називається:
а) інституційним вакуумом; б) трансплантацією інститутів;
в) неформальною інституціоналізацією; г) інституційною пасткою.

75. Запозичення (імпорт) інститутів, що розвивалися в інших інституційних середовищах, називається
а) інституційним вакуумом; б) трансплантацією інститутів;
в) неформальною інституціоналізацією; г) інституційною пасткою.

76. За пріоритету неформальних «правил гри» в суспільстві над формальними, підстроювання формальних інститутів під неформальні має місце:
а) інституційний вакуум; б) трансплантація інститутів;
в) неформальна інституціоналізація; г) інституційна пастка.

77. Альтернативні неформальні інститути, які внаслідок неефективності формальних інститутів набувають статусу стійкої, хоча й неефективної норми, називаються:
а) інституційним вакуумом; б) трансплантацією інститутів;
в) неформальною інституціоналізацією; г) інституційними пастками.

78. До інституційних пасток вітчизняної економіки слід віднести:
а) бартер; б) корупцію;
в) ухиляння від сплати податків; г) всі відповіді правильні.

79. Трансформаційні витрати – це витрати:
а) зміни технологічного способу виробництва;
б) зміни моделі інституційних відносин;
в) суб'єктів економіки у трансформаційний період її розвитку;
г) суб'єктів економіки, пов'язані з недосконалістю ринків.

80. Німецький економіст Л. Хайнц, один із розробників теорії економічного порядку, виділив наступні моделі економічного порядку:
а) ринкова, авторитарна, змішана; б) ринкова, виборна, неринкова;
в) ринкова, авторитарна, виборна; г) ринкова, неринкова, змішана.

81. Модель економічного порядку, яка базується на прийнятті односторонніх управлінських рішень, що мають характер наказів, та міжособових відносинах «начальник-підлеглий» – це:

а) ринкова модель; б) авторитарна модель;
в) змішана модель; г) виборна модель.

82. Демократичне суспільство, здатне зробити свідомий вибір і реалізувати його практично, є основою моделі економічного порядку:

а) ринкової; б) авторитарної; в) змішаної; г) виборної.

83. Основними елементами економічної системи є:

а) продуктивні сили, техніко-економічні відносини, господарський механізм, соціально-економічні та організаційно-економічні відносини;
б) продуктивні сили, власність, ринок та конкуренція;
в) правові відносини, техніко-економічні відносини, соціально-економічні та організаційно-економічні відносини;
г) продуктивні сили, власність, ринок, конкуренція, соціально-економічні та організаційно-економічні відносини;

84. Поєднання різних форм власності за пріоритету приватної та двох механізмів регулювання – ринкового та державного характерні для:

а) змішаної економічної системи; б) перехідної економічної системи;
в) адміністративно-командної системи; г) ринкової економіки.

85. Панування державної власності, відсутність конкуренції, директивне планування та зрівняльний характер розподілу притаманні:

а) змішаній економічній системі; б) перехідній економічній системі;
в) адміністративно-командній системі; г) ринковій економіці.

86. Згідно з обґрунтованим марксистською теорією формаційним підходом розрізняють наступні види економічних систем:

а) первіснообщинний лад, рабовласницький лад, феодалізм, капіталізм, соціалізм (комунізм);
б) демократична, авторитарна, анархічна і планова економіка;
в) традиційна, ринкова, адміністративно-командна і змішана економіка;
г) неринкова економіка, ринкова економіка, соціально орієнтована ринкова економіка.

87. Згідно технократичним підходом розрізняють наступні види економічних систем:

а) аграрна, індустріальна, постіндустріальна;
б) феодальна, капіталістична, соціалістична;
в) неринкова, ринкова, змішана;
г) традиційна, ринкова, змішана.

88. Економічна система, в якій домінує ручна праця, за технологічним способом виробництва належить до:

а) індустріальної; б) високотехнологічної;
в) доіндустріальної; г) постіндустріальної.

89. Економічна система, основою якої є машинна праця, за технологічним способом виробництва належить до:

а) індустріальної; б) високотехнологічної;
в) доіндустріальної; г) постіндустріальної.

90. Економічна система, яка ґрунтується на автоматизованій праці, оснащеній комп'ютерними технологіями і інформацією, за технологічним способом виробництва належить до:

а) індустріальної; б) високотехнологічної;
в) доіндустріальної; г) постіндустріальної.

91. Поєднання егалітарно-колективістських цінностей з політичним правлінням у формі унітарної влади характерне для:

а) традиційної економіки; б) ринкової економіки;
в) адміністративно-командної системи; г) змішаної економіки.

92. За характером розвитку та механізмом регулювання сучасні економічні системи поділяють на:

а) системи з ринковою економікою, командно-адміністративні, з перехідною економікою;
б) доіндустріальні, індустріальні і постіндустріальні;
в) нейтральні, вразливі та невразливі;
в) відкриті і закриті.

93. За рівнем економічної свободи національні економіки поділяють на:

а) відкриті і закриті; б)економічно вільні і невільні;
в) нейтральні, вразливі і невразливі; г) бідні і багаті.

94. До характерних ознак ринкової економіки не відноситься:

а) конкуренція; б) приватна власність;
в) свобода підприємницької діяльності; г) директивне планування.

95. За наявності багатьох недоліків ринковий механізм має незаперечну перевагу – він здатний забезпечити:

а) особисту свободу всім агентам ринку; б) рівномірний розподіл доходів;
в) ефективний розподіл ресурсів; г) стабільний розвиток економіки.

96. Необхідність державного регулювання економіки об'єктивно обумовлена:
а) вадами ринкового механізму;
б) незбалансованістю попиту та пропозиції;
в) затратним характером економіки;
г) низьким рівнем життя населення.

97. Соціальне партнерство, яке забезпечується взаємодією трьох суб'єктів – держави, роботодавців і працівників називається:
а) трипартизмом; б) корпоративізмом;
в) етатизмом; г) колективізмом.

98. Розвинена система відносин соціального партнерства вперше почала складатися в:
а) Нідерландах; б) Австрії; в) Німеччині; г) Швеції.

99. Система соціально-економічних відносин, у якій домінують ринкові регулятори, а роль держави зведена до мінімуму, називається:
а) економічним дирижизмом; б) економічним лібералізмом;
в) економічним корпоративізмом; г) економічним анархізмом.

100. Система соціально-економічних відносин, у якій ринкові регулятори сполучаються зі значним впливом держави на соціально-економічний розвиток країни, називається:
а) економічним дирижизмом; б) економічним лібералізмом;
в) економічним корпоративізмом; г) економічним анархізмом.

101. Одним з показників, що характеризують ступінь державного регулювання економіки є:
а) темп зростання реального ВВП;
б) співвідношення рівнів зайнятості і безробіття;
в) частка ВВП, яка перерозподіляється через бюджет;
г) частка у ВВП надходжень від експорту.

102. Моделлю державного регулювання економіки, в якій для забезпечення соціально-економічного розвитку активно використовується інструмент індикативного планування, є:
а) французька модель; б) японська модель;
в) шведська модель; г) американська модель.

103. Незначне втручання держави в економіку, переважно обмежене перерозподілом доходів через податкову систему з метою зменшення значної майнової диференціації, характерне для:
а) японської моделі; б) німецької моделі;
в) скандинавської моделі; г) американської моделі.

104. Модель державного регулювання економіки, побудована на основі поєднання механізмів ринкового саморегулювання, державного втручання та корпоративної координації – це:

а) німецька модель; б) японська модель;
в) шведська модель; г) скандинавська модель.

105. Переважання ринкових інструментів регулювання, на противагу яким державою створена дієва система соціального захисту населення, характерне для:

а) японської моделі; б) німецької моделі;
в) скандинавської моделі; г) американської моделі.

106. Модель державного регулювання економіки, в якій понад 50% ВВП перерозподіляється через державний бюджет, реалізується політика вирівнювання доходів, а високий рівень соціального захисту забезпечується державним коштом, – це:

а) німецька модель; б) японська модель;
в) шведська модель; г) українська модель.

107. Модель державного регулювання, яка відрізняється значним державним втручанням в економіку, національними традиціями патерналізму в управлінні та переважно перекладеним на корпорації вирішенням соціальних проблем, – це:

а) французька модель; б) японська модель;
в) шведська модель; г) американська модель.

108. Економіка, що перебуває в процесі трансформації від однієї економічної системи до іншої називається:

а) соціально орієнтованою; б) змішаною;
в) перехідною; г) мобільною.

109. «Вашингтонським консенсусом» називають:

а) перелік з 10 антициклічних кейнсіанських рекомендацій для країн, які прагнуть подолати економічну і фінансову кризу;
б) перелік з 10 антикризових неокласичних рекомендацій для країн, які прагнуть реформувати свої економіки і досягти процвітання;
в) перелік з 10 неоінституціональних рекомендацій для країн, які прагнуть перейти від індустріального до постіндустріального суспільства;
г) перелік з 10 антиінфляційних монетаристських рекомендацій для країн, які прагнуть зупинити інфляцію і досягти процвітання;

110. Найважливішою складовою «шокової терапії» є:

а) демонополізація економіки; б) лібералізація економіки;
в) націоналізація стратегічних галузей; г) децентралізація управління.

111. Модель «шокової терапії», застосована на початку 1990-х років для ринкової трансформації у багатьох країнах, спиралася на концепції:
а) кейнсіанства; б) теорії економіки пропозиції;
в) теорії раціональних очікувань; г) монетаризму.

112. Формування ринку в рамках планово-централізованої системи господарства є прикладом:
а) інституціональної моделі трансформації економічної системи;
б) моделі «шокової терапії»;
в) державно-корпоративної моделі трансформації економічної системи;
г) градуалістської моделі трансформації економічної системи.

113. Градуалістичне реформування – це:
а) складова моделі «шокової терапії»;
б) поступовий перехід від ринкової до адміністративно-командної економіки;
в) поступовий перехід від адміністративно-командної до змішаної економіки;
г) метод трансформації політичної системи.

114. Принципова відміна між «шоковою терапією» та градуалістичним методом реформування економічної системи полягає у:
а) черговості реформування окремих сфер економіки;
б) динаміці перетворень;
в) впливі перетворень на рівень життя населення;
г) можливостях отримання зовнішньої фінансової допомоги.

115. Вагомою перевагою «шокової терапії» порівняно з градуалістичним реформуванням є:
а) можливість отримання зовнішньої фінансової допомоги;
б) швидке зростання національного доходу;
в) швидке наповнення внутрішнього товарного ринку;
г) швидка інтеграція у світове економічне співтовариство.

116. Важливою передумовою ефективності градуалістичного реформування є:
а) наявність потужного ресурсного потенціалу;
б) відкритість економіки;
в) централізована система управління економікою;
г) наявність міцної політичної влади, послідовність і рішучість дій уряду.

117. Прикладом найбільш успішної реалізації градуалістичного методу реформування економіки вважають реформи, проведені в:
а) Китаї; б) Південній Кореї; в) Польщі; г) Росії.

118. Ринкові перетворення в Китаї мали багато схожого з:
а) політикою НЕПу; б) політикою «Воєнного комунізму»;
в) політикою «Нового курсу»; г) політикою «Зворотного курсу».

119. В Україні, як і у багатьох інших країнах світу, політика «шокової терапії» викликала гіперінфляцію, а наступна жорстка грошово-кредитна політика, пригнічуючи інфляцію, призвела до:
а) економічного зростання; б) поглиблення спаду виробництва;
в) зміни структури економіки; г) посилення монополізації економіки.

120. Після «шокової терапії» пропозиція в економіці Україні в короткостроковому періоді виявилася відносно нееластичною внаслідок:
а) застарілої матеріально-технічної бази та нездатності вітчизняних підприємств випускати конкурентоспроможну продукцію;
б) дефіциту фінансових ресурсів;
в) відсутності у нових власників навичок ринкової поведінки;
г) всі відповіді правильні.

121. Цілеспрямований прямий та опосередкований вплив на основні параметри суспільного виробництва з метою задоволення власних корпоративних та суспільних потреб є проявом:
а) логролінгу; б) корпоративного лобізму;
в) зрощення влади та бізнесу; г) інституційного вакууму.

122. Олігархічна модель національної економіки ґрунтується на:
а) використанні механізмів «ручного» управління економічним розвитком;
б) підпорядкуванні інтересів держави інтересам панівних груп (кланів) суспільства;
в) домінуванні транснаціональних корпорацій в економічному розвитку;
г) підпорядкуванні інтересам держави інтересів панівних груп (кланів) суспільстві.

123. Підхід до державного управління економікою, який ґрунтується на переважанні методів господарського управління і основою ухвалення рішень є раціональність та економічна доцільність, називається:
а) американським; б) європейським; в) японським; г) прагматичним.

124. На відміну від американського підходу до управління економікою, європейський підхід ґрунтується на:
а) поєднанні понять «управління» та «політика»;
б) ухваленні рішень за принципом раціональності;
в) ухваленні рішень відповідно до правових норм;
г) ухваленні рішень за принципом економічної доцільності.

125. Державне управління – це:

а) система конкретних заходів законодавчого, виконавчого та контрольного характеру, які здійснюються державними органами управління з метою забезпечення нормальних умов функціонування економіки;

б) цілеспрямований організаційний та регулюючий вплив держави на стан і розвиток суспільних процесів з метою досягнення цілей і забезпечення реалізації функцій держави;

в) система управління ринковими механізмами, що полягає в розробленні й реалізації стратегії та окремих економічних програм;

г) сукупність прийомів, способів та дій, які дозволяють на основі аналізу минулих зв'язків і тенденцій винести судження про майбутні напрями економічного розвитку.

126. Державне регулювання економіки – це:

а) система конкретних заходів законодавчого, виконавчого та контрольного характеру, які здійснюються державними органами управління з метою забезпечення нормальних умов функціонування економіки;

б) цілеспрямований організаційний та регулюючий вплив держави на стан і розвиток суспільних процесів з метою досягнення цілей і забезпечення реалізації функцій держави;

в) система управління ринковими механізмами, що полягає в розробленні й реалізації стратегії та окремих економічних програм;

г) сукупність прийомів, способів та дій, які дозволяють на основі аналізу минулих зв'язків і тенденцій винести судження про майбутні напрями економічного розвитку.

127. Державне регулювання економіки:

а) породжується винятково інтересами бюрократичного державного апарату;

б) слугує економічним цілям національного фінансового капіталу;

в) викликане передусім інтересами військово-промислового комплексу;

г) слугує адаптації економіки до мінливих умов і вирішенню завдань, які не вирішуються ринковим механізмом.

128. До цільових функцій держави відносяться:

а) координацію діяльності суб'єктів ринкової економіки, узгодження державних та приватних інтересів, коригування перерозподілу ресурсів;

б) визначення пріоритетів, основних напрямів і моделей економічного та соціального розвитку, забезпечення збалансованості розвитку;

в) вироблення ефективних механізмів фінансово-бюджетного, податкового, грошово-кредитного, цінового, валютного регулювання;

г) впровадження державного протекціонізму стосовно вітчизняного товаровиробника, захист внутрішнього ринку, підтримку і стимулювання розвитку підприємництва.

129. Економічною основою державного регулювання економіки є:

а) виробничий та соціальний потенціал країни, її надра, ресурси;
б) фінансові кошти суб'єктів господарювання, їх майно;
в) централізований фонд державних грошових засобів (державний бюджет), а також майно, що перебуває в державній власності;
г) податки, збори та інші обов'язкові платежі.

130. До контрольних функцій держави відносять:

а) здійснення адміністративного, митного, податкового та бюджетного контролю, державну стандартизацію, сертифікацію та експертизу;
б) визначення цілей, пріоритетів, напрямів і моделей економічного та соціального розвитку, забезпечення збалансованості розвитку;
в) впровадження державного протекціонізму стосовно вітчизняного товаровиробника, захист внутрішнього ринку, підтримку і стимулювання розвитку підприємництва;
г) забезпечення соціального захисту населення, збереження безпечного природного середовища.

131. Принцип державного регулювання економіки, згідно з яким дії уряду повинні відображати реальний стан національної економіки і відповідати сформованим тенденціям її розвитку – це:

а) принцип розумної достатності; б) принцип адекватності;
в) принцип відкритості; г) принцип гнучкості.

132. Принцип державного регулювання економіки, згідно з яким ступінь втручання держави можна посилювати або послаблювати, оперативно замінювати важелі впливу, застосовувати стимули і пільги – це:

а) принцип розумної достатності; б) принцип адекватності;
в) принцип відкритості; г) принцип гнучкості.

133. Принцип державного регулювання економіки, згідно з яким держава повинна виконувати лише ті економічні функції, які не можуть бути реалізовані ринковими механізмами чи суб'єктами ринкових відносин, – це:

а) принцип розумної достатності; б) принцип адекватності;
в) принцип відкритості; г) принцип гнучкості.

134. Принцип державного регулювання економіки, згідно з яким втручання держави має здійснюватися за повного інформування суб'єктів про наслідки урядових дій – це:

а) принцип розумної достатності; б) принцип адекватності;
в) принцип відкритості; г) принцип гнучкості.

135. Ранжирування цілей державного регулювання за пріоритетністю передбачає їх поділ на:

а) стратегічні, тактичні, оперативні; б) головні, забезпечувальні;
в) загальні, часткові; г) короткострокові, довгострокові.

136. Довгострокові цілі розвитку національної економіки пов'язані з:

а) реалізацією концептуальної моделі національної економіки та стратегії її розвитку;
б) реалізацією програм і проектів розвитку економіки в конкретні періоди;
в) підвищенням ефективності функціонування;
г) гарантуванням національної безпеки держави.

137. Короткострокові цілі розвитку національної економіки пов'язані з:

а) реалізацією концептуальної моделі національної економіки та стратегії її розвитку;
б) реалізацією програм і проектів розвитку економіки в конкретні періоди;
в) підвищенням ефективності функціонування;
г) гарантуванням національної безпеки держави.

138. Суб'єктами державного регулювання економіки є:

а) громадяни країни; б) домогосподарства та корпорації;
в) органи влади різних рівнів; г) корпорації та профспілки.

139. Економічна функція держави полягає у:

а) створенні умов для гармонійного розвитку суспільства;
б) забезпеченні цілісності та збереженні суспільства, формою якого є ця держава;
в) забезпеченні на всій території країни прав і свобод людини і громадянина;
г) створенні передумов, необхідних для ефективної економічної діяльності суспільства.

140. До найважливіших функцій державного регулювання у ринковій економіці відносяться:

а) виробництво суспільних благ;
б) перерозподіл доходів з метою їх вирівнювання;
в) забезпечення макроекономічної стабільності;
г) всі відповіді правильні.

141. Виконання державою функції перерозподілу доходів зумовлене:

а) необхідністю забезпечення майнової рівності;
б) неефективним розподілом обмежених ресурсів;
в) значною диференціацією доходів за ринкового їх розподілу;
г) значною диференціацією у доступі до суспільних благ.

142. За формами впливу методи державного регулювання економіки поділяються на:

а) економічні та політичні; б) правові та адміністративні;
в) прямі та непрямі; г) пропагандистські та методи переконання.

143. За способами впливу методи державного регулювання поділяються на:

а) монетарні та фіскальні;
б) прямі та непрямі;
в) політичні та економічні;
г) правові, економічні, адміністративні та пропагандистські.

144. До інструментів адміністративного державного регулювання економіки належать:

а) державні закупівлі товарів і послуг, дотації, субсидії, субвенції;
б) норма обов'язкових резервів, операції з державними цінними паперами облікова ставка;
в) ліцензії, квоти, санкції, норми, фіксовані ціни;
г) всі відповіді правильні.

145. Прийняття законодавчих актів, розробка механізмів їх реалізації та контролю за їх виконанням лежить в основі:

а) правових методів регулювання;
б) фінансово-бюджетних методів регулювання;
в) грошово-кредитних методів регулювання;
г) валютних методів регулювання.

146. Методи державного регулювання, які базуються на силі державної влади і включають заходи примусу, дозволу та заборони, належать до:

а) економічних; б) адміністративних;
в) правових; г) політичних.

147. Запровадження пільгового оподаткування для суб'єктів підприємницької діяльності належить до методів регулювання:

а) прямих; б) правових; в) адміністративних; г) непрямих.

148. Використання системи оподаткування та державних видатків з метою відновлення рівноваги національного ринку лежить в основі:

а) правових методів регулювання;
б) грошово-кредитних методів регулювання;
в) фінансово-бюджетних методів регулювання;
г) валютних методів регулювання.

149. Валютні інтервенції, здійснювані з метою регулювання обмінного курсу національної валюти, належать до методів регулювання:

а) прямих; б) правових; в) адміністративних; г) непрямих.

150. Верховна Рада України є:
а) законодавчим органом влади; б) виконавчим органом влади;
в) законодавчим і виконавчим органом влади; г) дорадчим органом влади.

151. Кабінет Міністрів України є:
а) законодавчим органом влади;
б) представницьким органом української влади у світі;
в) органом виконавчої влади;
г) законодавчим, представницьким та виконавчим органом влади.

152. План з чітко визначеною довгостроковою метою, а також сукупністю напрямів, завдань та механізмів, необхідних для її досягнення, називається:
а) програмою; б) бізнес-планом; в) стратегією; г) концепцією.

153. Побудова стратегії має наступний алгоритм:
а) постановка цілей – абстрактне прогнозування – конкретне передбачення – планування – програмування;
б) постановка цілей – абстрактне передбачення – конкретне прогнозування – планування – програмування;
в) постановка цілей – абстрактне прогнозування – конкретне передбачення – програмування – планування;
г) планування – передбачення – абстрактне прогнозування – програмування.

154. Концепція соціально-економічного розвитку являє собою:
а) перелік конкретних заходів, спрямованих на усунення диспропорцій у соціально-економічному розвитку країни;
б) науково обґрунтоване судження про можливий стан об'єкта в майбутньому, а також про альтернативні шляхи і терміни його досягнення;
в) систему поглядів на пріоритетні напрями соціально-економічного розвитку країни;
г). план з чітко визначеною довгостроковою метою, а також сукупністю напрямів, завдань та механізмів, необхідних для її досягнення.

155. Науково обґрунтоване судження про можливий стан об'єкта в майбутньому, а також про альтернативні шляхи і терміни досягнення цього стану – це:
а) програма; б) концепція; в) прогноз; г) стратегія.

156. Наукове, обґрунтоване системою встановлених причинно-наслідкових зв'язків і закономірностей виявлення стану та вірогідних напрямів розвитку явищ і процесів називається:
а) екстраполюванням; б) програмуванням;
в) цілепокладанням; г) прогнозуванням.

157. Сукупність прийомів, способів та оцінок, на основі яких здійснюється аналіз ретроспективи об'єкта та визначаються майбутні контури стану економічної системи, належить до методів:

а) економічного прогнозування; б) макроекономічного програмування;
в) стратегічного планування; г) макроекономічного моделювання.

158. Методи прогнозування поділяються на:

а) інтуїтивні та формалізовані; б) формальні та неформальні;
в) явні та неявні; г) математичні та логічні.

159. Експертні методи прогнозування соціально-економічного розвитку ґрунтуються на:

а) оцінках, судженнях та інтуїції групи фахових експертів;
б) суб'єктивних оцінках інтуїції та судженні розробника прогнозу;
в) достатньому інформаційному масиві про об'єкт прогнозування;
г) генеруванні ідей експертів про можливий розвиток об'єкта в майбутньому.

160. В умовах невизначеності середовища функціонування об'єкта в майбутньому використовують методи:

а) прогнозного моделювання; б) кореляційно-регресійного аналізу;
в) аналогій; г) експертних оцінок.

161. Для прогнозування тренду динамічного ряду найчастіше використовують методи:

а) аналогій; б) моделювання;
в) прогнозної ектраполяції; г) кореляційно-регресійного аналізу.

162. До колективних інтуїтивних методів прогнозування не належить:

а) метод «комісій»; б) метод «мозкової атаки»;
в) матричний; г) метод «дерева цілей».

163. До індивідуальних інтуїтивних методів прогнозування не належить:

а) метод «комісій»; б) метод інтерв'ю;
в) побудова сценаріїв; г) аналітичні записки.

164. Дослідження історії розвитку об'єкта з метою систематизованого його опису характерне для етапу наукового аналізу соціально-економічних процесів, що має назву:

а) диспозиція; б) ретроспекція; в) проспекція; г) діагноз.

165. Організаційне та методичне забезпечення формування прогнозів соціально-економічного розвитку в Україні здійснює:

а) Міністерство фінансів; б) Міністерство економіки;
в) Інститут економічного прогнозування; г) Національний банк.

166. В основу методів прогнозної ектраполяції покладено:

а) перенесення сформованих закономірностей розвитку об'єкта в минулому на майбутнє;

б) припущення про змінність впливу домінуючих чинників, які визначають розвиток об'єкта;

в) заміна фактичних значень показників динамічного ряду на розрахункові;

г) виявлення залежності між об'єктами та формуючими чинниками в системі.

167. Головними функціями прогнозування є:

а) науковий аналіз економічних, соціальних, науково-технічних процесів і тенденцій національної економіки;

б) оцінка об'єкта прогнозування на основі вибраних альтернатив;

в) підготовка рекомендацій для прийняття адекватних управлінських рішень та оцінка можливих наслідків прийнятих рішень;

г) всі відповіді правильні.

168. Належним чином оформлене і затверджене управлінське рішення, в якому відображено систему завдань і конкретизовано послідовність їх виконання із визначенням необхідних ресурсів, обсягів фінансування, термінів реалізації окремих заходів та виконавців, – це:

а) програма; б) концепція; в) план; г) стратегія.

169. Плани, які мають силу закону і є обов'язковими для виконання, називаються:

а) індикативними; б) державними;

в) бізнес-планами; г) директивними.

170. Індикативні плани:

а) мають силу закону і обов'язкові до виконання;

б) мають інформаційний і рекомендаційний характер;

в) мають інформаційний і прогнозний характер;

г) обов'язкові до виконання визначеними суб'єктами економіки.

171. Поштовхом до розробки першого плану розвитку народного господарства в СРСР у 1920-х рр. стала необхідність здійснення:

а) протекціоністської експансії; б) індустріалізації економіки;

в) мілітаризації економіки; г) гуманізації економіки.

172. Основною причиною переходу Німеччини у 1930-х рр. до централізованого планування стала:

а) протекціоністська політика; б) підготовка до вступу в ЄС;

в) мілітаризація економіки; г) соціальна орієнтація економіки.

Національний університет

173. Модель індикативного планування у 1950-х рр. була впроваджена у:
а) Німеччині; б) США; в) Франції; г) Італії.

174. Пряму регламентацію діяльності товаровиробників забезпечує:
а) індикативне планування; б) стратегічне планування;
в) поточне планування; г) директивне планування.

175. Який з методів планування дозволяє узгодити обсяги потреб суб'єктів економіки в товарах і послугах з ресурсами та джерелами їх забезпечення:
а) балансовий; б) нормативний;
в) аналітичний; г) економіко-математичний.

176. Встановлення послідовності конкретних заходів для реалізації планів називається:
а) плануванням; б) конкретизацією;
в) специфікацією; г) програмуванням.

177. На відмінність понять «розвиток» та «зростання» вперше в економічній науці звернув увагу:
а) Й. Шумпетер; б) А. Маршалл; в) Дж. М. Кейнс; г) Ф. Хайєк.

178. Між економічним зростанням та економічним розвитком існує діалектичний взаємозв'язок:
а) економічне зростання може відбуватись без економічного розвитку;
б) економічний розвиток неможливий без економічного зростання;
в) зниження темпів економічного зростання не означає припинення економічного розвитку;
г) всі відповіді правильні.

179. Вид розвитку з поступовим характером змін – це:
а) революція; б) еволюція; в) прогрес; г) регрес.

180. Вид стрімкого розвитку із раптовим переходом у нову якість – це:
а) революція; б) еволюція; в) прогрес; г) регрес.

181. Рух об'єкта, що розвивається, по висхідній траєкторії – це:
а) революція; б) еволюція; в) прогрес; г) регрес.

182. Деградація об'єкта називається:
а) революцією; б) еволюцією; в) прогресом; г) регресом.

183. Економічне зростання – це:
а) збільшення потенційного обсягу виробництва країни;
б) збільшення виробничих можливостей країни;
в) збільшення реального обсягу товарів і послуг, які виробляє економіка;
г) всі відповіді правильні.

184. Економічне зростання вимірюється:
а) приростом грошової маси;
б) абсолютним приростом реального ВВП або його приростом на одну особу;
в) зниженням загального рівня цін;
г) зниженням рівня безробіття.

185. Економічне зростання називають від'ємним, якщо в розрахунковому періоді обсяг реального ВВП:
а) зростає; б) зменшується;
в) зростає повільно; г) залишається незмінним.

186. Найважливішим джерелом економічного зростання в сучасних національних економіках є:
а) збільшення обсягу робочого часу;
б) технічний прогрес;
в) збільшення обсягу використовуваного капіталу;
г) збільшення числа зайнятих у виробництві.

187. Збільшення обсягів національного виробництва за рахунок збільшення кількості виробничих ресурсів за незмінної техніки і технології називається:
а) рівноважним економічним зростанням;
б) екстенсивним економічним зростанням;
в) інтенсивним економічним зростанням;
г) збалансованим економічним зростанням.

188. До екстенсивних факторів економічного зростання не відноситься:
а) підвищення продуктивності праці;
б) збільшення чисельності трудових ресурсів;
в) збільшення обсягу фізичного капіталу;
г) збільшення обсягів інвестицій за існуючих технологій виробництва.

189. Інтенсивний тип економічного зростання – це:
а) збільшення обсягів виробництва високими темпами;
б) розширення виробництва за рахунок підвищення ефективності використання ресурсів;
в) розширення виробництва за рахунок залучення додаткових ресурсів;
г) збільшення обсягів виробництва за рахунок освоєння нових видів продукції.

Національний університет водного господарства та природокористування

190. До інтенсивних факторів економічного зростання не відноситься:
а) збільшення обсягів фізичного капіталу;
б) впровадження досягнень науково-технічного прогресу;
в) підвищення кваліфікації працівників;
г) підвищення продуктивності праці;

191. На підвищення продуктивності праці в національній економіці не впливає:
а) зміна технологій; б) рівень освіти й кваліфікації працівників;
в) збільшення кількості працівників; г) ефект масштабу виробництва.

192. До позитивних наслідків економічного зростання не можна віднести:
а) підвищення рівня життя;
б) зменшення бідності;
в) збільшення навантаження на екологічну систему;
г) створення передумов для підвищення рівня освіти і кваліфікації працівників.

193. До чинників, які сприяють економічному зростанню, належить:
а) обмеженість сукупного попиту;
б) стабільність соціально-політичної ситуації в країні;
в) збільшення асигнувань на охорону навколишнього середовища;
г) підвищення ресурсомісткості виробництва.

194. До чинників, які стримують економічне зростання, не належить:
а) низький рівень доходів населення;
б) низька норма нагромадження основного капіталу;
в) соціально-політична нестабільність в країні;
г) міжнародна спеціалізація та торгівля.

195. Погляди на економічне зростання як на процес, що характеризується кількісними змінами та залежить від обсягів інвестицій, характерні для представників:
а) кейнсіанства; б) монетаризму;
в) неолібералізму; г) інституціоналізму.

196. Розгляд науково-технічного прогресу як ендогенного чинника економічного зростання, пов'язаного не лише з фізичним, а передусім – з людським капіталом, відрізняє модель економічного зростання:
а) С. Кузнеця; б) Р. Солоу; в) П. Ромера; г) Харрода-Домара.

197. Основним інструментом неокласичного аналізу економічного зростання є:
а) функція суспільного добробуту; б) виробнича функція;
в) функція корисності; г) інвестиційна функція.

198. Чинником економічного зростання у моделях Р. Солоу виступають:
а) нагромадження капіталу; б) темпи приросту населення;
в) науково-технічний прогрес; г) всі відповіді правильні.

199. Автором цілісної інноваційної теорії, яка стала основою сучасних ендогенних теорій економічного зростання, є:
а) С. Кузнєц; б) Дж.М.Кейнс;
в) Й. Шумпетер; г) П.Ромер.

200. Особливості економічного зростання в країнах, що розвиваються, враховує:
а) модель економічного зростання С. Кузнеця;
б) двосекторна модель А. Льюїса;
в) трисекторна модель П. Ромера;
г) модель економічного зростання С. Кузнеця.

201. Концепція сталого розвитку характеризується інтегрованістю трьох складових:
а) економічного зростання, соціального прогресу та охорони довкілля;
б) наукового, технічного та соціального прогресу;
в) економічного зростання, науково-технічного та соціального прогресу;
г) демократії, плюралізму, суспільного добробуту.

Змістовий модуль 2.
Функціонування національної економіки

202. Ефективність економіки характеризує:
а) відношення кількості ресурсів, витрачених у процесі виробництва, до якості товарів і послуг, отриманих в результаті їх використання;
б) відношення кількості вироблених товарів і послуг до кількості ресурсів, затрачених у процесі їх виробництва;
в) відношення кількості ресурсів, витрачених у процесі виробництва, до очікуваної кількості товарів і послуг;
г) відношення кількості ресурсів, витрачених у процесі виробництва, до кількості товарів і послуг, отриманих в результаті їх використання.

203. Найважливішим узагальнюючим показником результатів діяльності національної економіки в системі національних рахунків є:
а) валовий суспільний продукт; б) національне багатство;
в) валовий внутрішній продукт; г) валовий випуск.

204. Сукупна ринкова вартість поточного виробництва кінцевих товарів і послуг в межах кордонів країни за рік – це:

а) валовий випуск; б) валовий національний доход;
в) валовий національний продукт; г) валовий внутрішній продукт.

205. Валовий внутрішній продукт (ВВП) – це:

а) валовий випуск мінус амортизація;
б) валовий випуск плюс матеріальні витрати усіх галузей;
в) валовий випуск мінус матеріальні витрати усіх галузей плюс чисті продуктові податки;
г) валовий випуск плюс продуктові податки мінус амортизація.

206. До складу ВВП, обчислюваного за методом доходів, включають:

а) валову додану вартість;
б) чистий експорт;
в) чисті непрямі податки на виробництво та імпорт;
г) валові внутрішні інвестиції.

207. Валові приватні інвестиції враховують при обчисленні ВВП:

а) за методом доходів; б) за розподільчим методом;
в) за виробничим методом; г) за методом кінцевого використання.

208. При визначенні ВВП як суми доходів не враховують:

а) непрямі податки; б) орендну плату;
в) амортизацію; г) державні трансферні платежі.

209. Державні трансферні платежі – це:

а) виплати уряду домогосподарствам, не обумовлені їх участю у створенні ВВП;
б) частина доходів домогосподарств, що є складовою національного доходу;
в) видатки уряду на оплату праці державних службовців;
г) видатки уряду на закупівлю товарів і послуг.

210. Чисті інвестиції – це:

а) відновна вартість основного капіталу;
б) приріст основного капіталу;
в) вартість спожитого основного капіталу;
г) валові інвестиції плюс амортизація.

211. Номінальний ВВП, згідно з прийнятою в Системі національних рахунків методикою розрахунків, вимірюється в:

а) цінах попереднього періоду; б) базових (незмінних) цінах;
в) поточних ринкових цінах; г) експортних цінах.

212. Реальний ВВП – це номінальний ВВП:
а) скоригований з врахуванням інфляції або дефляції;
б) скоригований з врахуванням інфляції;
в) виражений у поточних цінах року, в якому він був вироблений;
г) з врахуванням обсягів неринкової діяльності та позаринкового обміну.

213. Дефлятор (індекс цін) ВВП дорівнює відношенню:
а) реального ВВП до номінального ВВП;
б) номінального ВВП до реального ВВП;
в) номінального ВВП до ВНП;
г) номінального ВВП поточного року до реального ВВП базового року.

214. ВВП країни у поточних ринкових цінах збільшився на 9% порівняно з попереднім роком. За цей час рівень цін зріс на 4%. Відтак реальний ВВП:
а) зменшився на 5%; б) збільшився на 13%;
в) зменшився у 2,25 рази; г) збільшився на 5%.

215. Якщо обсяг реального ВВП країни зменшився на 7%, а чисельність населення скоротилася на 5%, то:
а) реальний ВВП на одну особу зменшився;
б) реальний ВВП на одну особу збільшився;
в) номінальний ВВП не змінився;
г) реальний ВВП збільшився, а номінальний зменшився.

216. Показник ВВП занижує обсяг національного виробництва, оскільки не враховує:
а) результатів економічної діяльності в тіньовому секторі економіки;
б) частини продукції, виробленої ресурсами, що належать іноземцям;
в) державних закупівель товарів і послуг;
г) збільшення запасів на кінець року.

217. Валовий національний продукт (ВНП) – це:
а) сукупна ринкова вартість поточного виробництва кінцевих товарів і послуг в межах кордонів країни за рік;
б) сукупна ринкова вартість поточного виробництва кінцевих товарів і послуг, створена національними факторами виробництва, незалежно від того, в якій країні закордону вона була створена;
в) сукупна вартість всіх вироблених у даній країні товарів і послуг за мінусом амортизаційних відрахувань;
г) правильні відповіді б) і в).

218. ВВП відрізняється від ВНП на величину:
а) чистих доходів факторів виробництва;
б) амортизації; в) чистого експорту;
г) валових приватних внутрішніх інвестицій.

219. Якщо ВНП України перевищує її ВВП, це означає, що:

а) її реальний ВВП перевищує номінальний ВВП;

б) її фактичний ВВП перевищує потенційний ВВП;

в) доходи, одержані українськими факторами виробництва за кордоном перевищують доходи, зароблені іноземними факторами в Україні;

г) іноземні фактори виробництва отримали в Україні більше доходу, ніж українські фактори виробництва за кордоном.

220. Національний доход (НД) – це:

а) сума внутрішніх первинних доходів плюс внутрішні трансферти;

б) сума внутрішніх і зовнішніх первинних факторних доходів;

в) сума внутрішніх первинних факторних доходів;

г) сума всіх первинних доходів плюс чисті поточні зовнішні трансферти.

221. Показники ВВП (ВНП) на одну особу характеризують:

а) матеріальний добробут суспільства;

б) національне багатство країни;

в) ресурсний потенціал національної економіки;

г) якість життя в країні.

222. Національне багатство країни – це:

а) сукупність створених працею суспільства і нагромаджених у країні матеріальних благ, розвіданих природних ресурсів, досягнутого рівня освіти людей, їхнього досвіду, майстерності, творчих здібностей;

б) створений і нагромаджений країною виробничий (основний і оборотний) капітал;

в) залучені до процесу виробництва природні ресурси – земля, ліси, розвідані корисні копалини;

г) сукупність суб'єктів економічної діяльності, спроможних задовольнити потреби країни, забезпечити її господарську та політичну самостійність.

223. Економічний потенціал національної економіки – це:

а) сукупність засобів виробництва, здатних виробляти певну кількість необхідних для суспільства матеріальних благ;

б) можливості національної економіки виробляти матеріальні блага, надавати послуги, задовольняти економічні потреби суспільства;

в) сукупність природних ресурсів, які можуть бути використані в економіці з урахуванням тенденцій науково-технічного прогресу;

г) сукупність наявних і таких, які можуть бути мобілізовані, основних джерел, засобів та ресурсів країни, що використовуються і можуть бути використані для економічного зростання та соціально-економічного прогресу.

224. На величину та структуру економічного потенціалу країни впливають:

а) обсяг і доступність ресурсів у національній економіці;
б) ефективність міжгалузевого розподілу ресурсів;
в) досягнутий рівень технічного прогресу;
г) всі відповіді правильні.

225. Складовою природно-ресурсного потенціалу національної економіки є:

а) чисельність працездатного населення; б) фінансові кошти;
в) земля; г) засоби виробництва.

226. До природно-ресурсного потенціалу не відносяться:

а) земельні ресурси; б) інформаційні ресурси;
в) рекреаційні ресурси; г) водні ресурси.

227. За особливостями використання природні ресурси поділяють на:

а) ресурси матеріального виробництва і сфери обслуговування населення;
б) балансові та позабалансові;
в) мінеральні, земельні, водні, біологічні, агрокліматичні;
г) невичерпні та вичерпні.

228. Природні умови – це:

а) сили природи, які мають значення для життя і діяльності суспільства, але не беруть безпосередньої участі у виробничій діяльності людей;
б) усі види розвіданих і облікованих мінеральних, земельних, лісових та інших природних ресурсів, які можуть бути використані у виробництві;
в) сукупність ресурсів і можливостей сфери науки щодо підвищення ефективності вирішення господарських завдань;
г) предмети праці, які функціонують у сфері виробництва і багаторазово використовуються у виробництві матеріальних благ.

229. Мінеральні ресурси відносять до:

а) невичерпних ресурсів; б) невідновних ресурсів;
в) земельних ресурсів; г) природних умов.

230. Сукупність галузей промисловості України, яка включає нафтовидобувну, нафтопереробну, газову, вугільну і торф'яну промисловості має назву:

а) хімічний комплекс; б) виробничий комплекс;
в) паливний комплекс; г) енергетичний комплекс.

231. У споживанні паливно-енергетичних ресурсів в Україні домінуючою є питома вага:

а) вугілля; б) газу; в) нафти; г) біопалива.

232. До енергоресурсів не відносять:
а) газ; б) нафту; в) електроенергію; г) лісоматеріали.

233. Здатність галузей національної економіки виробляти необхідні для суспільства матеріальні блага за допомогою сукупності засобів виробництва та технологій називають:
а) виробничим потенціалом; б) природно-ресурсним потенціалом;
в) науковим потенціалом; г)інвестиційним потенціалом.

234. Найбільший виробничий потенціал в Україні належить:
а) промисловості; б) сільському господарству;
в) інформаційній сфері; г) сфері роздрібної торгівлі.

235. До галузей матеріального виробництва відноситься:
а) туризм; б) транспорт; в) освіта; г) охорона здоров'я.

236. Інвестиційну привабливість країни оцінюють шляхом:
а) зіставлення прибутковості і ризику, а також їх взаємозв'язку;
б) зіставлення обсягу інвестиційних ресурсів та обсягу ВВП;
в) зіставлення прибутку та вкладених інвестиційних ресурсів;
г) розрахунку терміну окупності реальних інвестицій.

237. Інвестиційний клімат держави – це:
а) сукупність організаційних та економічних заходів, які спрямовуються на активізацію інвестиційної діяльності в державі;
б) створення політичних, правових, економічних та соціальних умов, що забезпечують інвестиційну діяльність вітчизняних та закордонних інвесторів та сприяють їй;
в) сукупність ресурсів, які можуть бути використані у національній економіці для інвестиційної діяльності;
г) можливості національної економіки освоїти певний обсяг інвестиційних ресурсів.

238. Сукупність ресурсів і можливостей сфер фундаментальної і прикладної науки, які дозволяють підвищити ефективність вирішення господарських завдань, – це:
а) виробничий потенціал; б) природно-ресурсний потенціал;
в) інвестиційний потенціал; г) науково-технічний потенціал.

239. Узагальнюючим показником стану науково-технічного потенціалу країни є:
а) темп зростання реального ВВП;
б) темп зростання промислового виробництва;
в) рівень зайнятості на підприємствах промисловості;
г) кількість інновацій, впроваджених на промислових підприємствах.

240. До форм реалізації інноваційних процесів не належать:
а) регіони високого науково-технічного розвитку; б) офшорні зони;
в) технопарки, технополіси; г) бізнес-інкубатори.

241. Угода, за якою велика фірма надає малій фірмі право здійснювати діяльність під її опікою, використовуючи її обладнання, технології, торговельну марку тощо, називається:
а) франчайзингом; б) венчуром; в) лізингом; г) ноу-хау.

242. Вид підприємницької діяльності, що орієнтується на практичне використання технічних і технологічних новинок, результатів наукових досягнень, ще не апробованих практикою – це:
а) франчайзинг; б) венчур; в) лізинг; г) ноу-хау.

243. Інфраструктура – це:
а) сукупність підприємств і організацій, покликаних забезпечувати нормальні умови функціонування виробництва;
б) сукупність структурних елементів національних господарств і світових інституцій, що забезпечують реалізацію, функціонування та розвиток міжнародного співробітництва;
в) сукупність галузей і видів діяльності, що забезпечують товарообіг;
г) сукупність структурних елементів господарської системи та інституцій, що обслуговують виробничу і невиробничу сферу, забезпечуючи розвиток національної економіки.

244. Вищі навчальні заклади є елементом:
а) виробничої інфраструктури; б) соціальної інфраструктури;
в) ринкової інфраструктури; г) інформаційної інфраструктури.

245. Сукупність інституцій, які забезпечують нормальне функціонування процесу виробництва товарів, – це:
а) виробнича інфраструктура; б) соціальна інфраструктура;
в) ринкова інфраструктура; г) інформаційна інфраструктура.

246. Сукупність інституцій, які забезпечують соціальний розвиток економічної системи, – це:
а) виробнича інфраструктура; б) соціальна інфраструктура;
в) ринкова інфраструктура; г) інформаційна інфраструктура.

247. Сукупність установ та організацій, які забезпечують стабільний розвиток і функціонування ринкового механізму – це:
а) виробнича інфраструктура; б) соціальна інфраструктура;
в) ринкова інфраструктура; г) інформаційна інфраструктура.

248. Незалежна фахова організація, яка на замовлення контролює і аналізує фінансову діяльність підприємств і організацій різних форм власності, їх річні бухгалтерські звіти та баланси, має назву:

а) брокерська фірма; б) страхова фірма;
в) маркетингова фірма; г) аудиторська фірма.

249. Аудиторські компанії є елементом:

а) виробничої інфраструктури; б) соціальної інфраструктури;
в) ринкової інфраструктури; г) інформаційної інфраструктури.

250. Житлово-комунальне господарство є елементом:

а) виробничої інфраструктури; б) соціальної інфраструктури;
в) ринкової інфраструктури; г) загальної інфраструктури.

251. Залізничний транспорт є елементом:

а) виробничої інфраструктури; б) соціальної інфраструктури;
в) ринкової інфраструктури; г) загальної інфраструктури.

252. До ринкової інфраструктури не відносяться:

а) товарні біржі; б) аукціони;
в) транспортні комунікації; г) торгово-промислові палати.

253. Дилерські фірми забезпечують:

а) розрахунки цін товарів у торговельних угодах;
б) перевезення й зберігання товарних цінностей;
в) встановлення ділових контактів продавців з покупцями;
г) продаж товарів від імені продавця за його рахунок.

254. Брокерські фірми забезпечують:

а) розрахунки цін товарів у торговельних угодах;
б) перевезення й зберігання товарних цінностей;
в) встановлення ділових контактів продавців з покупцями;
г) продаж товарів від імені продавця за його рахунок.

255. Товарна біржа є:

а) асоціацією торговців, які обслуговують ринки товарів і цінних паперів;
б) асоціацію торговців, які об'єднуються з метою впорядкування торгівлі та полегшення торговельних операцій;
в) організацією, яка займається оптовим продажем товарів споживчого і виробничого призначення;
г) організацією, яка визначає ціни товарів і встановлює правила торгівлі.

256. Фінансово-кредитна підсистема ринкової інфраструктури не включає:

а) товарні біржі; б) фондові біржі;
в) кредитні спілки; г) валютні біржі.

257. На фондових біржах продаються:
а) акції, облігації та інші цінні папери;
б) сільськогосподарські продукти, метали, енергоносії;
в) валюта іноземних держав;
г) цінні папери, гроші та капітали.

258. Трудовий потенціал національної економіки – це:
а) кількісна оцінка трудових ресурсів;
б) якісна оцінка трудових ресурсів;
в) кількісно-якісна оцінка наявності трудових ресурсів;
г) кількісно-якісна оцінка наявності та використання трудових ресурсів.

259. Структура трудового потенціалу характеризує:
а) розподіл зайнятих за сферами і видами економічної діяльності;
б) співвідношення населення за віковими параметрами;
в) частку працездатного населення в загальній чисельності;
г) співвідношення за демографічними, соціальними, професійними групами населення.

260. Природний приріст населення – це:
а) різниця між кількістю народжених та померлих за певний період;
б) різниця між кількістю тих, хто прибув до країни, та тих, хто вибув з неї за певний період;
в) сума кількості померлих та тих, хто вибув з країни за певний період;
г) різниця між кількістю народжених та сумою кількості померлих і тих, хто вибув з країни за певний період.

261. Сума природжених здібностей, загальної і спеціальної освіти, набутого професійного досвіду, знань, творчого потенціалу, фізичного здоров'я, які визначають здатність людини приносити доход протягом життя – це:
а) підприємницька здібність; б) людський капітал;
в) здатність до праці; г) потенційні можливості людини.

262. Економічно активне населення включає:
а) трудові ресурси; б) зайнятих найманою працею та безробітних;
в) працездатне населення; г) підприємців.

263. Рівень безробіття – це виражене у відсотках відношення числа безробітних:
а) до чисельності населення;
б) до чисельності економічно активного населення;
в) до чисельності працездатного населення;
г) до чисельності зайнятих.

264. Структурне безробіття – це безробіття:
а) обумовлене сезонним характером зайнятості;
б) пов'язане з циклічними коливаннями ділової активності;
в) обумовлене змінами у структурі виробництва, обумовленими змінами попиту чи технологічними змінами;
г) пов'язане з невідповідністю заробітної плати вимогам індивіда.

265. До функцій біржі праці не відноситься:
а) реєстрація безробітних; б) облік вакантних робочих місць;
в) працевлаштування безробітних; г) виплата допомоги з безробіття.

266. Активна політика регулювання зайнятості передбачає:
а) компенсацію втрат доходів внаслідок безробіття;
б) надання допомог по безробіттю;
в) безпосереднє працевлаштування безробітних;
г) надання державних субсидій.

267. Пасивна політика регулювання зайнятості передбачає:
а) грошові допомоги для відшкодування безробітним втрати доходів;
б) створення нових робочих місць;
в) програми перекваліфікації робітників;
г) організацію громадських робіт.

268. Реальні доходи населення залежать від:
а) чисельності населення та номінальних доходів;
б) співвідношення між темпами зростання продуктивності праці та заробітної плати;
в) динаміки ВВП та продуктивності праці;
г) номінальних доходів та цін на споживчі товари.

269. Якщо номінальний дохід підвищився на 8%, а рівень цін виріс на 10%, то реальний дохід:
а) знизився на 18%; б) знизився на 2%;
в) збільшився на 2%; г) збільшився на 18%.

270. Рівень життя населення – це:
а) ступінь задоволення матеріальних, духовних і соціальних потреб людини, який забезпечує сукупність матеріальних і соціальних умов життя;
б) система офіційно встановлених державою нормативів задоволення соціальних потреб громадян;
в) вартісна величина набору продуктів харчування і непродовольчих товарів та мінімального набору послуг, необхідних для задоволення основних соціальних і культурних потреб особистості;
г) комплекс процедур узгодження інтересів між найманими працівниками і роботодавцями за безпосередньої участі держави.

271. Система скоординованих заходів органів державної влади, спрямованих на досягнення цілей в області соціального розвитку – це:
а) система соціального захисту населення;
б) державна соціальна політика;
в) система захисту прав споживачів;
г) державна політика регулювання доходів населення.

272. Елементом соціальної політики держави є:
а) соціальні послуги; б) мінімальна зарплата;
в) соціальний захист населення; г) прожитковий мінімум.

273. Основною тенденцією в соціальній політиці та політиці заробітної плати в економічно розвинених країнах є:
а) послідовне збільшення податку на прибуток і збільшення трансферних платежів;
б) поступове збільшення величини заробітної плати та підвищення рівномірності розподілу доходів;
в) скорочення реальної заробітної плати при збільшенні числа одержувачів трансферних платежів;
г) збільшення диференціації доходів і скорочення соціальних програм.

274. Який з перерахованих видів діяльності держави є більш загальним по відношенню до інших:
а) фінансування соціальних програм; б) державна соціальна політика;
в) політика доходів; г) політика соціального забезпечення.

275. До трансферних платежів відносяться видатки держави на:
а) пенсійні й соціальні виплати;
б) виконання міжнародних фінансових зобов'язань;
в) заробітну плату державних службовців;
г) державні закупівлі.

276. В міру вирівнювання доходів у суспільстві коефіцієнт Джині наближається до значення:
а) 2; б) 0,5; в) 0; г) 1.

277. Коефіцієнт Джині в деякій країні виріс з 0,22 до 0,35. Це означає, що:
а) диференціація доходів населення посилилась;
б) знизилася частка домогосподарств з доходами нижчими від прожиткового мінімуму;
в) реальний доход на одну особу зменшився;
г) диференціація доходів населення зменшилась.

Національний університет водного господарства та природокористування

278. Основним механізмом соціального захисту працівників в умовах ринкової економіки є:

а) соціальне страхування;
б) регламентація режиму праці та її оплати;
в) пільгове оподаткування доходів;
г) програми державної допомоги.

279. Рівень мінімальної заробітної плати встановлюється:

а) тарифною сіткою;
б) трудовою угодою індивідуально для кожного працівника;
в) державою для держслужбовців і підприємцями для найманих робітників;
г) державним законом.

280. Інститут соціального партнерства – це:

а) система установ та організацій, що забезпечують соціальний захист населення;
б) система державних установ та приватних організацій, що забезпечують надання соціальних послуг населенню;
в) система офіційно встановлених державою соціальних нормативів стосовно задоволення соціальних потреб громадян;
г) комплекс процедур узгодження інтересів між найманими працівниками і роботодавцями за безпосередньої участі держави.

281. Вартісна величина набору продуктів харчування і непродовольчих товарів та мінімального набору послуг, необхідних для задоволення основних соціальних і культурних потреб особистості, – це:

а) прожитковий мінімум; б) мінімальний споживчий бюджет;
в) мінімальний споживчий кошик; г) норматив споживання.

282. Вартість продовольчого набору при розрахунку прожиткового мінімуму визначається як сума:

а) добутків встановленого нормативу запасу товару на одну особу і його ціни з урахуванням терміну зносу;
б) добутків встановленого нормативу споживання продукту і його середньої ціни з урахуванням індексу споживчих цін;
в) добутків встановленого річного нормативу споживання на одну особу продукту і його середньої ціни;
г) спожитих товарів і послуг на рік на одну особу.

283. Набір продовольчих і непродовольчих товарів та послуг у натуральному та вартісному виразі, що забезпечує задоволення основних фізіологічних і соціально-культурних потреб – це:

а) прожитковий мінімум; б) мінімальний споживчий бюджет;
в) мінімальний споживчий кошик; г) норматив споживання.

284. Рівень бідності визначається на основі:

а) прожиткового мінімуму; б) фактичної заробітної плати;
в) мінімальної заробітної плати; г) середньої заробітної плати.

285. «Межа бідності» визначається на основі:

а) мінімальної заробітної плати; б) мінімальної пенсії;
в) фізіологічного мінімуму; г) мінімального рівня споживання.

286. Система урядових дій з формування фінансових ресурсів країни та управління бюджетними видатками з метою забезпечення рівноваги внутрішнього ринку і розв'язання проблем соціально-економічного розвитку – це:

а) грошово-кредитне регулювання економіки;
б) фінансово-бюджетне регулювання економіки;
в) загальноекономічне регулювання економіки;
г) адміністративне регулювання економіки.

287. Бюджетна система в Україні складається з:

а) державного і місцевих бюджетів, бюджету АР Крим, фінансів підприємств, централізованих державних та інших фондів;
б) державного бюджету, бюджету АР Крим, місцевих бюджетів;
в) доходів і видатків державного і місцевих бюджетів;
г) надходжень від сплати фізичними та юридичними особами податків, зборів та інших обов'язкових платежів.

288. До джерел доходів державного бюджету України не відносяться:

а) дивіденди, одержані від акцій, що належать державі;
б) надходження від єдиного податку;
в) надходження від реалізації державного майна, що перебуває у загальнодержавній власності;
г) орендна плата за оренду майна, що перебуває у загальнодержавній власності.

289. До податкових надходжень державного бюджету відносять:

а) доходи від продажу основного капіталу;
б) кошти, отримані на безоплатній та безповоротній основі;
в) акцизний збір;
г) офіційні трансферти.

290. До офіційних трансфертів як джерела доходів державного бюджету належать:

а) дохід від власності;
б) плата за землю;
в) надходження від штрафів та фінансових санкцій;
г) кошти, отримані від органів місцевого самоврядування на безоплатній та безповоротній основі.

291. До неподаткових надходжень у державному бюджеті належать:
а) надходження від продажу державних запасів товарів;
б) надходження від адміністративних зборів та платежів;
в) плата за землю;
г) податок на прибуток.

292. Згідно з бюджетною класифікацією видатки розвитку – це витрати бюджетів на фінансування:
а) державних послуг, пов'язаних з економічною діяльністю;
б) суспільних послуг;
в) державних послуг загального призначення;
г) інвестиційної та інноваційної діяльності.

293. На забезпечення безперебійного та стабільного функціонування національної економіки з державного бюджету спрямовуються:
а) видатки розвитку; б) поточні видатки;
в) внутрішні запозичення; г) зовнішні запозичення.

294. На забезпечення економічного зростання та стратегічного розвитку національної економіки з державного бюджету спрямовуються:
а) державні трансферти; б) дотації;
в) поточні видатки; г) видатки розвитку.

295. Основним наповнювачем місцевого бюджету є:
а) акцизний збір; б) податок на прибуток;
в) податок на доходи фізичних осіб; г) податок на додану вартість.

296. Один з видів державної фінансової допомоги центральним або місцевим органам виконавчої влади, що надається на конкретні цілі, – це:
а) бюджетні субвенції; б) бюджетні дотації;
в) кошти резервного фонду; г) видатки розвитку.

297. Особливий вид асигнувань з державного бюджету з метою збалансування доходів і видатків нижчих бюджетів – це:
а) бюджетні субвенції; б) бюджетні дотації;
в) кошти резервного фонду; г) видатки розвитку.

298. Кошти на фінансування невідкладних витрат, які не могли бути передбачені під час затвердження державного бюджету, – це:
а) бюджетні субвенції; б) бюджетні дотації;
в) кошти резервного фонду; г) видатки розвитку.

Національний університет

299. Надання державних дотацій підприємницькому сектору належить до:
а) фінансової підтримки підприємництва;
б) податкової підтримки підприємництва;
в) інформаційної підтримки підприємництва;
г) організаційної підтримки підприємництва.

300. Спрощення процедури реєстрації підприємства за системою «єдиного вікна» належить до:
а) фінансової підтримки підприємництва;
б) податкової підтримки підприємництва;
в) інформаційної підтримки підприємництва;
г) організаційної підтримки підприємництва.

301. Фінансово-бюджетне регулювання національної економіки через зміну державних видатків чи системи оподаткування впливає:
а) тільки на підприємства державного сектору економіки;
б) тільки на домогосподарства;
в) тільки на приватній сектор економіки.
г) на діяльність всіх макроекономічних суб'єктів.

Національний університет водного господарства та природокористування

302. Збільшення державних видатків збільшує реальний ВВП тільки у випадку, коли:
а) державні видатки спрямовуються на закупівлю товарів і послуг, а не на оплату праці чиновників;
б) державні видатки супроводжуються збільшенням пропозиції грошей;
в) відсутній ефект витіснення державними видатками видатків приватного сектора через підвищення процентної ставки;
г) державні видатки фінансуються за рахунок випуску державних позик.

303. Заходами державного регулювання, які можуть сприяти зниженню темпів інфляції за збереження рівня виробництва, є:
а) підвищення податкових ставок і покупка державних облігацій на відкритому ринку;
б) зниження ставок податків і продаж державних облігацій на відкритому ринку;
в) скорочення державних видатків і продаж державних облігацій на відкритому ринку;
г) збільшення державних видатків і покупка державних облігацій на відкритому ринку.

304. Державна політика, спрямована на макроекономічну стабілізацію у фазі спаду, передбачає:
а) зниження податкових ставок;
б) зменшення пропозиції грошей; в) скорочення державних видатків;
г) підвищення процентних ставок за банківськими кредитами.

305. Підвищення ставки податку на прибуток:
а) зменшує сукупний інвестиційний попит;
б) зменшує урядові закупівлі;
в) зменшує безробіття;
г) завжди збільшує податкові надходження.

306. До джерел покриття бюджетного дефіциту не відноситься:
а) казначейські зобов'язання; б) грошова емісія;
в) комерційний кредит; г) державна позика.

307. Пропорційне скорочення видатків державного бюджету (крім «захищених» статей) через невиконання затвердженого бюджету за доходами називається:
а) ефективним використання бюджетних коштів;
б) секвестром державного бюджету;
в) заходами з оптимізації бюджетних видатків;
г) балансуванням державного бюджету.

308. Система урядових дій та інструментів впливу держави на пропозицію грошей та ціну кредиту з метою контролю за грошовою масою в обігу – це:
а) грошово-кредитне регулювання економіки;
б) фінансово-бюджетне регулювання економіки;
в) загальноекономічне регулювання економіки;
г) адміністративне регулювання економіки.

309. До функцій Національного банку не відноситься:
а) кредитування фірм і домогосподарств;
б) забезпечення стабільності грошової одиниці України;
в) забезпечення стабільності банківської системи;
г) обслуговування центральних органів влади.

310. До інструментів монетарної політики не належить:
а) облікова ставка; б) податкова ставка;
в) норма обов'язкових резервів; г) ставка рефінансування.

311. Облікова ставка та норма банківського резервування є інструментами:
а) фінансово-бюджетного регулювання;
б) цінового регулювання;
в) грошово-кредитного регулювання;
г) валютного регулювання.

312. Облікова ставка центрального банку – це ставка проценту, за якою:
а) комерційні банки надають кредити фірмам і домогосподарствам;
б) центральний банк надає кредити фірмам і домогосподарствам;
в) центральний банк забезпечує рефінансування комерційних банків;
г) комерційні банки надають кредити один одному.

313. Найбільшим кредитором України є:
а) Міжнародний валютний фонд;
б) Світовий банк;
в) Європейський банк реконструкції і розвитку;
г) уряд Російської Федерації.

314. Банківська система України складається з:
а) Національного банку України та нефінансових корпорацій;
б) Національного банку України та комерційних банків, що створені та діють на території України;
в) Національного банку України та інших кредитних установ;
г) Національного банку України та допоміжних фінансових організацій.

315. Система комерційних банків залучає гроші на депозити і позичає їх в борг, створюючи поточні рахунки. В результаті грошова маса:
а) не змінюється;
б) зменшується на загальну величину готівки й банківських депозитів;
в) збільшується на величину, більшу, ніж сума депозитів;
г) збільшуються на величину, рівну загальної сумі депозитів.

316. Валютні інтервенції – це:
а) операції національного банку на відкритому ринку з купівлі-продажу цінних паперів з метою нейтралізації впливу валютних спекуляцій;
б) спекулятивні операції з іноземною валютою;
в) операції національного банку з купівлі–продажу іноземної валюти з метою впливу на обмінний курс;
г) витіснення однією валютою іншої на валютному ринку.

317. Структура економіки характеризує:
а) співвідношення між складовими економічної системи в процесі її розвитку;
б) частку галузей економіки в загальних обсягах виробництва продукції;
в) взаємовідносини в процесі виробництва ВВП;
г) взаємозв'язки в економічній системі.

318. Співвідношення між виробництвом, розподілом, обміном і споживанням характеризує:
а) соціальна структура економіки;
б) галузева структура економіки;
в) відтворювальна структура економіки;
г) інституціональна структура економіки.

Національний університет
біоресурсів і природокористування

319. Співвідношення між формами власності у виробництві ВВП характеризує:

а) відтворювальна структура економіки;
б) інституціональна структура економіки;
в) соціально-економічна структура економіки;
г) галузева структура економіки.

320. Співвідношення між видами економічної діяльності та секторами економіки у виробництві ВВП характеризує:

а) відтворювальна структура економіки;
б) соціальна структура економіки;
в) галузева структура економіки;
г) інституціональна структура економіки.

321. Співвідношення традиційних, індустріальних і постіндустріальних; трудо-, капітало- та наукомістких; добувних і обробних, експортоорієнтованих та імпорто-заміщуючих видів економічної діяльності характеризує:

а) відтворювальна структура економіки;
б) інституціональна структура економіки;
в) соціально-економічна структура економіки;
г) галузева структура економіки.

Національний університет
біоресурсів і природокористування
та природокористування

322. До наукомістких та високотехнологічних галузей відносять:

а) телекомунікації та зв'язок;
б) галузі легкої та харчової промисловості;
в) рекреаційно-туристичний комплекс;
г) галузі машинобудування, мікроелектроніки, біотехнології.

323. Кількісні та якісні зміни, що відбуваються в мезо- й макропропорціях економічної системи – це:

а) структурні пропорції;
б) економічні зрушення;
в) економічний розвиток;
г) структурні зрушення.

324. Під структурною політикою держави розуміють:

а) співвідношення між матеріальним виробництвом і сферою обслуговування;
б) цільові кредити в пріоритетні галузі її виробництва;
в) забезпечення макроекономічної стабільності та збалансування економічних і соціальних проектів;
г) систему практичних заходів держави, спрямованих на зміну внутрішніх пропорцій в економічній системі.

325. Оптимізація макроекономічних пропорцій передбачає:
а) ліквідацію диспропорцій між галузями, технічним рівнем виробництва, регіонами;
б) формування інноваційної моделі економіки;
в) підвищення конкурентоспроможності виробництва;
г) зниження ресурсомісткості виробництва.

326. В залежності від методів, які застосовуються для регулювання структурних пропорцій структурна політика поділяється на:
а) активну і пасивну; б) тактичну і стратегічну;
в) первинну і вторинну; г) територіальну і галузеву.

327. Визначте неправильне твердження. За активної структурної політики держави структура економіки змінюється внаслідок:
а) державних централізованих капітальних вкладень;
б) вільного переливу капіталу і робочої сили у більш прибуткові сфери;
в) надання кредитних та податкових пільг;
г) надання фінансової допомоги у вигляді субсидій, дотацій, субвенцій.

328. До методів прямого регулювання структури економіки належить:
а) надання податкових пільг;
б) надання кредитних пільг;
в) надання фінансової допомоги у вигляді субсидій, дотацій, субвенцій;
г) політика прискореної амортизації.

329. Непрямий вплив держави на структурну корекцію економіки характеризує:
а) залучення іноземних інвестицій на цілі структурної перебудови економіки;
б) цільове фінансування структурних зрушень в економіці;
в) страхування та гарантування іноземного інвестування структурної перебудови;
г) формування спеціальних фондів структурної перебудови.

330. Прямий вплив держави на структурну корекцію економіки:
а) цільове фінансування структурних зрушень в економіці;
б) страхування та гарантування іноземного інвестування структурної перебудови;
в) надання податкових пільг суб'єктам, які здійснюють структурну перебудову;
г) прискорена амортизація.

331. Пасивна структурна політика характерна для:
а) Японії; б) США; в) Франції; г) Південної Кореї.

332. Активна структурна політика характерна для:
а) США; б) Канади; в) Великої Британії; г) Японії.

333. Прогресивна структура зовнішньої торгівлі передбачає:
а) збільшення питомої ваги сировини;
б) збільшення частки сільськогосподарської продукції;
в) збільшення закупівель проміжної продукції порівняно з кінцевою;
г) зростання частки високотехнологічної продукції.

334. Економіка країни, частка експорту якої становить менше 10% від ВВП, вважається:
а) відкритою; б) закритою;
в) доіндустріальною; г) постіндустріальною.

335. Економіка країни з часткою експорту від ВВП понад 35% є:
а) відкритою; б) закритою;
в) доіндустріальною; г) постіндустріальною.

336. Експортна квота обчислюється як відношення вартості:
а) експорту до числа зайнятих в експортних галузях економіки;
б) національного експорту до світового експорту;
в) експорту до ВВП країни;
г) експорту до обсягу іноземних інвестицій.

337. Головним чинником поглиблення міжнародного поділу праці в сучасному світовому господарстві є:
а) відмінності у природно-кліматичних умовах країн;
б) географічне розташування країн;
в) науково-технічний прогрес;
г) забезпеченість країн матеріальними та трудовими ресурсами.

338. Сутність політики вільної торгівлі полягає у:
а) захисті внутрішнього ринку від іноземної конкуренції;
б) демонополізації зовнішньої торгівлі;
в) відкритості економіки для експорту та імпорту товарів;
г) вступі країни до Світової організації торгівлі.

339. Сутність політики протекціонізму полягає у:
а) захисті внутрішнього ринку від іноземної конкуренції;
б) демонополізації зовнішньої торгівлі;
в) відкритості економіки для експорту та імпорту товарів;
г) вступі країни до Всесвітньої організації торгівлі.

340. Процес посилення взаємозалежності країн у світовій економіці до такого ступеня, за якого дії однієї держави зачіпають інтереси всіх чи багатьох інших – це:
а) глобалізація; б) інтернаціоналізація господарського життя;
в) міжнародна економічна інтеграція; г) міжнародний поділ праці.

341. За ступенем адаптації до глобальних процесів національні економіки поділяють на:

а) доіндустріальні, індустріальні та постіндустріальні;
б) відкриті та закриті;
в) нейтральні, вразливі та невразливі; г) ринкові та неринкові.

342. Капіталовкладення у будь-які організаційні форми бізнесу за кордоном, що забезпечують іноземному інвестору право контролю над ними, – це:

а) державні інвестиції; б) прямі інвестиції;
в) приватні інвестиції; г) портфельні інвестиції.

343. Капіталовкладення в акції, облігації та інші цінні папери за кордоном, котрі не забезпечують інвесторам контролю над їхніми інвестиціями, - це:

а) державні інвестиції; б) прямі інвестиції;
в) приватні інвестиції; г) портфельні інвестиції.

344. Міжнародні корпорації, головна компанія яких належить капіталу двох і більше країн, а філії знаходяться в багатьох країнах світу, називаються:

а) транснаціональними корпораціями;
б) багатонаціональними корпораціями;
в) стратегічними транснаціональними альянсами;
г) міжнародними природними монополіями.

345. Під загрозами економічній безпеці розуміють:

а) фактори, що унеможливлюють реалізацію національних економічних інтересів;
б) фактори, які допомагають реалізації національних економічних інтересів;
в) фактори, які в перспективі сприяють реалізації національних економічних інтересів;
г) фактори, які сприяють створенню перешкод на шляху нормального розвитку економіки.

346. Порушення значень найважливіших макроекономічних показників, які викликають загрозливі процеси в економіці, – це:

а) граничні значення індикаторів економічної безпеки;
б) оптимальні значення індикаторів економічної безпеки;
в) порогові значення індикаторів економічної безпеки;
г) максимальні значення індикаторів економічної безпеки;

347. Економічна безпека виступає складовою:

а) бюджетної безпеки країни; б) енергетичної безпеки країни;
в) національної безпеки країни; г) міжнародної безпеки країни.

348. Інтервал значень найважливіших макроекономічних показників, у межах яких створюються найбільш сприятливі умови для відтворювальних процесів в економіці, – це:

а) граничні значення індикаторів економічної безпеки;
б) оптимальні значення індикаторів економічної безпеки;
в) порогові значення індикаторів економічної безпеки;
г) максимальні значення індикаторів економічної безпеки;

349. Порушення значень найважливіших макроекономічних показників, які викликають несприятливі тенденції в економіці, – це:

а) граничні значення індикаторів економічної безпеки;
б) оптимальні значення індикаторів економічної безпеки;
в) порогові значення індикаторів економічної безпеки;
г) максимальні значення індикаторів економічної безпеки;

350. Стратегія економічної безпеки, на відміну від тактики:

а) є відносно постійною складовою міжнародної економічної безпеки, яка передбачає визначення мети і завдань національної економічної безпеки;
б) є відносно постійною складовою політики економічної безпеки і передбачає визначення мети і завдань системи забезпечення національної економічної безпеки;
в) це найбільш мінлива складова політики економічної безпеки, яка змінюється залежно від внутрішніх та зовнішніх загроз;
г) це найбільш мінлива складова національної економічної безпеки, що визначає напрям дії економічних інтересів і загроз.

Рекомендована література:

Базова:

1. Національна економіка: навч. посіб. / Л.О. Петкова, Р.Ф. Пустовійт, А.О. Ходжаян та ін.; За заг. ред. проф. Л.О. Петкової. – К.: «МП Леся», 2009. – 288 с.
2. Національна економіка: підручник / За ред. проф., к.е.н. П.В. Круша. – К.: Каравела; Піча Ю.В., 2008. – 416 с.
3. Національна економіка: тексти лекцій / О. П. Тищенко, А. Є. Никифоров, Т. Ф. Куценко та ін.; За заг. ред. А. Г. Савченка. — К.: КНЕУ, 2007. – 464 с.
4. Національна економіка: навч. посіб. / за ред. А.Ф. Мельник. – К.: Знання, 2011. – 463 с.

Допоміжна:

1. Гронтковська Г.Е., Косік А.Ф. Макроекономіка: навч. посіб. - К.: ЦУЛ, 2010. - 672 с.
2. Економічна безпека: навч. посіб. / за ред. З.С. Варналія. – К.: Знання, 2009. – 647 с.
3. Інституційні засади формування економічної системи України: теорія і практика / За ред. З. Ватаманюка. – Львів: «Новий Світ-2000», 2005. – 648 с.
4. Історія економічних учень: Підручник / За ред. В.Д. Базилевича. – К.: Знання, 2004. – 430 с.
5. Податкова політика України: навч. посіб. / П.В. Мельник, З.С. Варналій, Л.Л. Тарангул, [та ін.]; за ред. П.В. Мельника. – К.: Знання України, 2011. – 505 с.